

Temat: Organizm a środowisko

Grupa A

- 1** Bocian czarny i łoś żyją w lasach olchowych, blisko rzek i jezior. Pokarmem bociana są ryby i bezkręgowce wodne, a łośia – rośliny zielone i pędy drzew.

Dokończ zdanie. Wybierz odpowiedź spośród podanych. (0–1 p.)

Bocian czarny i łoś zajmują

- A. różne nisze, ale to samo siedlisko.
- B. tę samą niszę, ale różne siedliska.
- C. różne nisze i różne siedliska.
- D. tę samą niszę i to samo siedlisko.

- 2** Na ilustracjach przedstawiono przykłady dwóch gatunków porostów o różnej budowie plechy.

Zaznacz ilustrację plechy porostów występujących w miastach i na terenach przemysłowych. Uzasadnij swój wybór. (0–2 p.)

- 3** Przeczytaj informacje o trzech różnych gatunkach zwierząt. Określ ich zakres tolerancji na dany czynnik środowiska. Wstaw znak X w odpowiednich komórkach tabeli. (0–3 p.)

Lp.	Opis	Wąski zakres tolerancji na czynnik środowiska	Szeroki zakres tolerancji na czynnik środowiska
1.	Węgorz europejski występuje zarówno w morzach, jak i w jeziorach.		
2.	Koral szlachetny występuje wyłącznie w morzach, w których temperatura wody wynosi powyżej 20°C.		
3.	Mucha domowa żyje na większości kontynentów.		

- 4** Skreśl niepotrzebny wyraz tak, aby zdanie zawierało prawdziwą informację. (0–1 p.)

Larwy jętek jako gatunki wskaźnikowe pomagają ocenić stan czystości wód, ponieważ mają *szeroki* / *wąski* zakres tolerancji na zanieczyszczenia.

Grupa B

- 1** Bocian biały żyje na terenach wiejskich. Pokarmu szuka na wilgotnych łąkach, a gniazda zakłada na dachach domów. Bocian czarny zamieszkuje lasy w pobliżu jezior. Pokarmu szuka w wodzie, a gniazda zakłada na drzewach.

Dokończ zdanie. Wybierz odpowiedź spośród podanych. (0–1 p.)

Bocian biały i bocian czarny zajmują

- A. różne nisze, ale to samo siedlisko.
- B. tę samą niszę, ale różne siedliska.
- C. różne nisze i różne siedliska.
- D. tę samą niszę i to samo siedlisko.

- 2** Na ilustracjach przedstawiono przykłady dwóch gatunków porostów o różnej budowie plechy.

Zaznacz ilustrację plechy porostów występujących w miejscach oddalonych od miast, dróg i terenów przemysłowych. Uzasadnij swój wybór. (0–2 p.)

- 3** Przeczytaj informacje o trzech różnych gatunkach zwierząt. Określ ich zakres tolerancji na dany czynnik środowiska. Wstaw znak X w odpowiednich komórkach tabeli. (0–3 p.)

Lp.	Opis	Wąski zakres tolerancji na czynnik środowiska	Szeroki zakres tolerancji na czynnik środowiska
1.	Rzekotka czerwonooka zamieszkuje wyłącznie obszary o dużej, stałej wilgotności powietrza, np. wilgotne lasy równikowe.		
2.	Szczur wędrowny występuje na niemal wszystkich kontynentach.		
3.	Larwy jętek żyją wyłącznie w wodach o dużej czystości.		

- 4** Skreśl niepotrzebny wyraz tak, aby zdanie zawierało prawdziwą informację. (0–1 p.)

Sosna nie może być gatunkiem wskaźnikowym, ponieważ ma *wąski* / *szeroki* zakres tolerancji na zawartość wody w glebie.